

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL G. R. IR ERGO INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2016 m. lapkričio 23 d. Nr. 242-489
Vilnius

Lietuvos bankas gavo G. R. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir *ERGO Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp pareiškėjos ir draudiko buvo sudaryta transporto priemonių draudimo sutartis (*duomenys neskelbtini*), kuria buvo apdrausta transporto priemonė „Mercedes Benz / Classe E“, draudimo laikotarpis nuo 2016 m. birželio 6 d. iki 2017 m. gegužės 5 d. 2016 m. rugpjūčio 18 d. draudikui buvo pateiktas pranešimas apie 2016 m. rugpjūčio 16 d. apdraustai transporto priemonei padarytą žalą, kuriame nurodyta, kad kelyje Klaipėda–Kaunas „iš priekyje važiuojančio automobilio atskriejusi metalo skeveldra sugadino automobilio žibintą“. 2016 m. rugpjūčio 23 d. remonto įmonės UAB „Autida“ atstovas apžiūrėjo sugadintą transporto priemonę ir surašytame Transporto priemonės apžiūros defektų akte nurodė keičiamą detalę – priekinį dešinės pusės žibintą, pažymėdamas, kad jis „nedega seniai“.

Remiantis ginčo šalių pateiktais dokumentais ir paaiškinimais, nustatyta, kad remonto įmonei UAB „Autida“, kuriai transporto priemonė „Mercedes Benz / Classe E“ buvo pateikta remontuoti, buvo pranešta, kad yra priimtas sprendimas nemokėti draudimo išmokos, atlyginančios transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto keitimo išlaidas, nes UAB Kauno techninės apžiūros centro išduotoje Techninės apžiūros rezultatų kortelėje (ataskaitoje) (toliau – Techninės apžiūros rezultatų kortelė) buvo pažymėta, kad automobilio priekiniai žibintai nešviečia.

Atsižvelgdamas į gautą informaciją, remonto įmonės UAB „Autida“ atstovas kreipėsi į draudiką, nuroydamas, kad su draudimo įmonės ekspertu iš anksto buvo suderinti transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ remonto darbai, remonto išlaidų suma ir keičiamas transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ žibintas buvo įsigytas tik gavus draudimo įmonės eksperto sutikimą. Remonto įmonės UAB „Autida“ atstovas draudikui taip pat nurodė, kad transporto priemonė „Mercedes Benz / Classe E“ atitiko tesės aktuose nustatytus automobiliams keliamus techninius reikalavimus. UAB „Autida“ atstovas pabrėžė, kad tai gali patvirtinti prieš sudarant draudimo sutartį darytos draudžiamo automobilio nuotraukos. Remonto įmonės UAB „Autida“ atstovo draudikui adresuotame rašte nurodyta, kad remonto įmonei informaciją apie priimtą sprendimą nemokėti draudimo išmokos suteikęs draudiko darbuotojas atsisakė įvertinti prieš sudarant draudimo sutartį darytas automobilio nuotraukas, pabrėždamas, kad „sprendimas buvo priimtas, remiantis UAB Kauno techninės apžiūros centro išvadomis, jog automobilio priekiniai žibintai neatitinka techninių reikalavimų.“ Be to, remonto įmonės UAB „Autida“ atstovas draudiką informavo, kad UAB Kauno techninės apžiūros centro darbuotojai patvirtino, kad tais atvejais, kai transporto priemonė pateikiama techninei apžiūrai su „pažeistais,

suskilusiais, aprasojusiais, nešviečiančiais žibintais“, pripažįstama, kad transporto priemonė neatitinka techninių reikalavimų ir techninės apžiūros rezultatų kortelė neišduodama. UAB „Autida“ atstovo teigimu, nagrinėjamu atveju techninės apžiūros rezultatų kortelė buvo išduota, nes tik „buvo nusilpusi „Xenon“ lemputė“.

Lietuvos bankui pateikti dokumentai patvirtina, kad remonto įmonės UAB „Autida“ darbuotojui pateiktame atsakyme draudikas nurodė, kad UAB Kauno techninės apžiūros centro Techninės apžiūros rezultatų kortelėje pateikti duomenys buvo pakankami, kad būtų priimtas draudiko sprendimas nemokėti draudimo išmokos, atlyginančios transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto keitimo išlaidas. Draudikas taip pat pabrėžė, kad Techninės apžiūros rezultatų kortelėje nurodyta, jog automobilio priekinio dešinės pusės žibinto „būklė turi problemų“. Be to, draudikas nurodė, kad, įvertinus prieš sudarant draudimo sutartį darytas automobilio nuotraukas, buvo nustatyta, kad jose užfiksuotas transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinis dešinės pusės žibintas yra „aprasojęs būtent toje vietoje, kur yra pažeidimas, t. y., toje vietoje yra skilimas, būtent ten ir kaupiasi drėgmė.“ Remdamasis nurodytomis aplinkybėmis, draudikas teigė neturįs pagrindo keisti priimto sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko nurodytomis aplinkybėmis, kreipimėsi į Lietuvos banką pabrėžė, kad prieš draudimo sutarties sudarymą darytos transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ nuotraukos neginčijamai patvirtina, kad automobilio priekinis dešinės pusės žibintas iki 2016 m. rugpjūčio 16 d. įvykio nebuvo skilęs.

Atsiliepime dėl pareiškėjos nurodytų aplinkybių draudikas teigė, kad draudimo įmonės ekspertas, išanalizavęs prieš sudarant draudimo sutartį ir po 2016 m. rugpjūčio 16 d. įvykio darytas automobilio „Mercedes Benz / Classe E“ nuotraukas, nustatė, kad pirmiau darytose automobilio nuotraukose matomas žibinto defektas yra analogiškas po 2016 m. rugpjūčio 16 d. įvykio užfiksuotam transporto priemonės žibinto sugadinimui. Palyginęs nuotraukas, draudiko ekspertas teigė, kad „transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinis žibintas yra sugadintas, matomas defektas, tamsi dėmė žibinto viršutinėje dalyje, dėl šio defekto žibinto stiklas priekinėje dalyje yra aprasojęs.“ Draudiko eksperto teigimu, analogiškas automobilio dešinės pusės priekinio žibinto defektas yra matomas prieš 2016 m. rugpjūčio 16 d. įvykį darytose automobilio nuotraukose.

Draudikas pateiktame atsiliepime pabrėžė, kad, remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.996 straipsnio 3 dalimi, draudimo apsauga yra taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems po draudimo sutarties įsigaliojimo, jeigu draudimo sutartyje nėra nustatyta ko kita. Jeigu draudimo sutartyje nustatyta taikyti draudimo apsaugą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki draudimo sutarties įsigaliojimo, tai tokia draudimo sutarties sąlyga galioja, jeigu draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki draudimo sutarties įsigaliojimo, nežinojo. Draudikas pabrėžė, kad draudimo sutarčiai taikomų Transporto priemonių draudimo taisyklių Nr. 030 1.1 papunktyje nustatyta, kad draudžiamieji įvykiai yra siejami su apdraustos transporto priemonės sugadinimu ar sunaikinimu dėl tiesioginio, staigaus ir nenumatyto mechaninės jėgos poveikio iš išorės ar gaisro, sprogimo. Draudiko teigimu, šalių ginčo faktinės aplinkybės patvirtina, kad pareiškėja, sudarydama draudimo sutartį, žinojo apie automobilio žibinto sugadinimą, tačiau draudimo sutartyje nėra susitarimo taikyti draudimo apsaugą įvykiams, įvykusiems prieš sudarant draudimo sutartį. Be to, draudikas nurodė, kad transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto sugadinimo aplinkybės neatitinka staigaus ir nenumatyto mechaninės jėgos poveikio iš išorės kriterijaus. Atsižvelgdamas į tai, draudikas konstatavo, kad sprendimas nemokėti draudimo išmokos, atlyginančios transporto priemonės žibinto keitimo išlaidas, yra teisėtas ir pagrįstas.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija), 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke

nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiško ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kyla dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto keitimo išlaidas, pagrįstumo.

Iš ginčo šalių paaiškinimų matyti, kad draudikas sprendimą nemokėti draudimo išmokos priėmė vadovaudamasis Techninės apžiūros rezultatų kortelės duomenimis, kad priekiniai žibintai turi skleidžiamos šviesos veikimo trūkumą. Ginčo šalys taip pat skirtingai vertina prieš sudarant draudimo sutartį darytas automobilio „Mercedes Benz / Classe E“ nuotraukas, kurios reikšmingos vertinant draudiko argumentus, kad transporto priemonės priekinis dešinės pusės žibintas buvo sugadintas dar prieš apdraudžiant transporto priemonę.

Vertinant draudiko sprendimą, pažymėtina tai, kad Techninės apžiūros rezultatų kortelėje yra žyma, kad buvo nustatyti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 2B-290 „Dėl Techninių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų reikalavimų“ patvirtintų Techninių transporto priemonių reikalavimų 2 priedo 4.1.1 papunktyje nurodyti priekinių žibintų trūkumai: „nešviečia, nėra šviesos šaltinio arba skleidžiama šviesa (šviesos srauto (spindulio) fotometrinių charakteristikos) neatitinka nustatytų reikalavimų“, taip pat nustatyti 4.1.6 papunktyje nurodyti trūkumai: „priekinio žibinto valymo įtaisas neveikia“. Techninės apžiūros rezultatų kortelėje šie trūkumai įvertinti vertinimo kriterijumi „Nedidelis trūkumas“ (žyma NT).

Remiantis Techninių transporto priemonių reikalavimų IV skyriaus 15 punktu, vertinimo kriterijus „Nedidelis trūkumas“ reiškia, kad transporto priemonei yra nustatytas „didelio poveikio eismo saugumui, žmonių sveikatai ir aplinkai neturintis įrengimo, būklės ir (ar) kitų techninių savybių neatitikimas arba neesminis transporto priemonės identifikavimo ar pateiktų (pateiktinų) dokumentų neatitikimas“. Visa atsakomybė už šių trūkumų pašalinimą ir transporto priemonės naudojimą nepašalinus trūkumų tenka transporto priemonės valdytojui. Pakartotinė techninė apžiūra dėl nustatytų nedidelių trūkumų neprivaloma.

Svarbu pažymėti, kad nors Techninės apžiūros rezultatų kortelėje ir nurodyta, kad nustatyti nedideli automobilio priekinio dešinės pusės žibinto trūkumai, tačiau konstatuota galutinė išvada, kad transporto priemonė „Mercedes Benz / Classe E“ atitinka techninius reikalavimus. Techninės apžiūros rezultatų kortelėje nėra nurodytų didelių trūkumų, dėl kurių techninės apžiūros rezultatų kortelės nėra išduodamos ir turi būti atliekama pakartotinė techninė apžiūra. Techninės apžiūros rezultatų kortelėje taip pat nėra pažymėto automobilio priekinio dešinės pusės žibinto pažeidimo, skilimo arba kitų defektų.

Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktas ir 7 dalis įpareigoja draudiką, prieš priimant sprendimą atsisakyti mokėti draudimo išmoką, patikrinti visą draudikui prieinamą informaciją, taip pat įrodyti aplinkybes, atleidžiančias draudiką nuo draudimo išmokos mokėjimo. Lietuvos bankui pateikti dokumentai ir paaiškinimai patvirtina, kad draudikas sprendimą nemokėti draudimo išmokos priėmė nepatikrinęs UAB „Autida“ atstovo nurodytos informacijos, kad, „nustačius žibintų pažeidimus ir skilimus, transporto priemonė nelaikytina atitinkančia techninius reikalavimus ir techninės apžiūros rezultatų kortelė neišduodama“, taip pat nesurinkęs visų įrodymų, reikšmingų sprendimo pagrįstumui įrodyti. Pažymėtina, kad vien tik Techninės apžiūros rezultatų kortelės, kurioje nėra nurodyta, kad žibintas yra suskilęs, pagrindu draudiko priimtas sprendimas nemokėti draudimo išmokos, atlyginančios automobilio žibinto keitimo išlaidas, negali būti laikomas pagrįstu.

Šiame kontekste taip pat svarbu pažymėti, kad techninė transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ apžiūra buvo atlikta 2016 m. birželio 2 d., o minėtos transporto priemonės

draudimo sutartis įsigaliojo nuo 2016 m. birželio 6 d. Techninės apžiūros rezultatų kortelės duomenys negali patvirtinti draudiko nurodytų aplinkybių, kad prieš sudarant draudimo sutartį pareiškėjai jau buvo žinomi transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto sugadinimai. Techninės apžiūros rezultatų kortelės duomenys pagrindžia, kad, sudarydama draudimo sutartį, pareiškėja žinojo tik apie žibinto skleidžiamos šviesos ir valymo įtaiso veikimo trūkumus, dėl kurių pašalinimo išlaidas atlyginančios draudimo išmokos mokėjimo šalių ginčo nėra. Remiantis UAB „Autida“ atstovo draudikui adresuotuose raštuose nurodytomis aplinkybėmis, darytina išvada, kad su draudiko ekspertu derinant dėl 2016 m. rugpjūčio 16 d. įvykio sugadintos transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ remonto darbus buvo susitarta dėl žibinto skilimo remonto technologijos.

Atsižvelgiant į draudiko paaiškinimus, kad automobilio priekinis dešinės pusės žibintas buvo sugadintas dar prieš sudarant draudimo sutartį, svarbu tai, kad draudikas, vadovaudamasis CK 6.994 straipsnio 1 dalimi, turi teisę apžiūrėti draudžiamą turtą, kad būtų tinkamai įvertinta turto draudimo sutartimi prisiimama draudimo rizika. Lietuvos bankui pateikti dokumentai ir paaiškinimai patvirtina, kad draudikas, prieš sudarydamas transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ draudimo sutartį, įvertino draudimo riziką, vadovaudamasis draudimo tarpininko atliktos apžiūros duomenimis ir pateiktomis nuotraukomis. Pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateikti dokumentai negali patvirtinti, kad draudikas, vadovaudamasis draudimo tarpininko surinkta informacija apie draudžiamą turtą, nustatė, kad sugadintas transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinis dešinės pusės žibintas, nes Transporto priemonių draudimo liudijime nėra jokių duomenų apie draudžiamos transporto priemonės defektus, taip pat nėra nurodyta, kad draudikas draudimo sutartimi neprisiima rizikos dėl transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto sugadinimo. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Lietuvos bankui pateiktas Transporto priemonių draudimo liudijimas negali pagrįsti, kad prieš sudarant sutartį automobilio „Mercedes Benz / Classe E“ priekinis dešinės pusės žibintas jau buvo sugadintas.

Vertinant draudiko atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodytas aplinkybes, kad prieš draudimo sutarties sudarymą darytos transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ nuotraukos patvirtina, kad jose matomas žibinto defektas yra analogiškas po 2016 m. rugpjūčio 16 d. įvykio užfiksuotam žibinto sugadinimui, pažymėtina, kad draudiko UAB „Autida“ atstovui pateiktuose paaiškinimuose nurodoma, kad prieš sudarant draudimo sutartį darytose nuotraukose užfiksuotas transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinis dešinės pusės žibintas yra „aprasojęs būtent toje vietoje, kur yra pažeidimas, t. y., toje vietoje yra skilimas, būtent ten ir kaupiasi drėgmė“. Pažymėtina, kad atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudiko teiktuose paaiškinimuose jau nurodomos kitos aplinkybės apie prieš draudimo sutarties sudarymą buvusio transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto skilimo pobūdį ir vietą, kadangi, draudiko eksperto vertinimu, prieš draudimo sutarties sudarymą darytose transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ nuotraukose matoma „tamsi dėmė žibinto viršutinėje dalyje, dėl šio defekto žibinto stiklas priekinėje dalyje yra aprasojęs“. Remiantis nurodytomis aplinkybėmis, darytina išvada, kad draudiko Lietuvos bankui pateikti paaiškinimai negali pagrįsti draudiko UAB „Autida“ atstovui nurodytų aplinkybių, kad prieš sudarant draudimo sutartį automobilio žibintas buvo skilęs toje vietoje, kurioje yra žibinto aprasojimas, užfiksuotas prieš draudimo sutarties sudarymą darytose automobilio nuotraukose.

Šiame kontekste pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateiktose transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ nuotraukose neabejotinas automobilio priekinio dešinės pusės žibinto skilimas yra matomas tik po 2016 m. rugpjūčio 16 d. įvykio darytose transporto priemonės nuotraukose. Transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ nuotraukos, darytos iki draudimo sutarties sudarymo, negali neginčijamai patvirtinti, kad prieš sudarant draudimo sutartį automobilio priekinis dešinės pusės žibintas, kurio keitimo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką atsisakė mokėti draudikas, buvo skilęs. Kadangi draudiko paaiškinimai apie prieš sudarant draudimo sutartį buvusio transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ žibinto

skilimo pobūdį ir vietą negali vienareikšmiškai patvirtinti žibinto sugadinimo aplinkybių, darytina išvada, kad šios draudiko nurodytos aplinkybės nėra pagrįstos objektyviais įrodymais. Remiantis Lietuvos banko nustatytomis aplinkybėmis ir vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma, pažymėtina, kad draudiko sprendimas atsisakyti mokėti draudimo išmoką, nepagrindus automobilio priekinio dešinės pusės žibinto sugadinimo iki sutarties sudarymo fakto, yra nepagrįstas. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėjos reikalavimas mokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto keitimo išlaidas, yra tenkintinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu bei šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.1 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Patenkinti G. R. reikalavimą, rekomenduojant *ERGO Insurance SE* pareiškėjai išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią transporto priemonės „Mercedes Benz / Classe E“ priekinio dešinės pusės žibinto keitimo išlaidas.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius